

go jutro me prebudi iz sladkega spanja strašno grozno, in sicer čisto v bližini nad mojo glavo.

„Bog pomagaj!“ sem viknil in planil pokonci. Takrat pa sem z vso silo zadel z glavo ob pod kadi, da je ista kar odskočila. Kmalu sem se zavedel, kje sem in poslušnil par hipov, kaj pride sedaj. Gromenje po kadi je hipoma utihnilo, namesto njega pa sem čul nerazumljivo ječanje, kakor da bi kdo klical na pomoč. Takoj sem spoznal svoj položaj in najpametneje se mi je zdelo, da jo čim prej odkurim. Privzdignil sem kad, da se je ropotaje prevrnila preplazena vratarica pod noge. Le-ta je vsa trda od smrtne groze stala zraven; tolkač, s katerim je iztepala preprogo na kadi, ji je padel iz rok in samo globoko sopihanje je bilo čuti. Bil je zelo smešen prizor, gledati to obilo žensko bitje v takem stanju, žal, da ni bilo časa za to. Kajti debela njena roka se je nenaekrat iztegnila po iztepaču in brez dvoma bi bil ta že v naslednjih trenutkih padal po moji hrbi, ako bi ne bil kar moč hitro pobral svojih krač in se zgubil na ulici.

Tistega dne so prinesle graške „Male Novice“ na celi strani karikaturu (sliko) tega prizora pod naslovom: Tat v kadi. V posebnem opisu pa se je z vso uredniško resnobo opisoval ta strašni dogodek. Vsa Griess-ulica se je veselila, da se je brez škode iznebila tatu. — Ali to veselje gotovo ni bilo tako odkritosrčno kakor je bilo moje, da sem se brez škode iznebil hude ženske.

ORLI.

Telovadni tečaj Orlov, kateri se je vršil zadnje dni meseca grudna minulega leta, je bil precej dobro obiskan. Samo štajerski odseki so bili to pot mlačni. Tečaj je priredil vaditeljski zbor zveze Orlov v Ljubljani. Predsednik zveze Orlov, brat dr. L. Pogačnik, je z ognjevitimi in navduševalnimi besedami otvoril tečaj. Vadile so se pred vsem članske proste vaje za letošnje leto (1914); vadij je iste brat M. Peterlin z le njemu lastno potrpežljivostjo in pa vstrajnostjo. Istotako je vadij brat Peterlin nove vaje s palicami, katere bodo na letošnjih prireditvah tvorile novo zanimivo točko. Nadalje so se vadile tudi enotne vaje za naraščaj in poleg vaditeljskih prostih vaj orodna telovadba. Orodno telovadbo je vodil brat A. Dostal. Poleg tega so se vsaki dan vršila še tehnična predavanja o telovadbi in predavanja o prvi pomoči pri nezgodah. Predavali so brat Peterlin, med. dr. Primšar, med. dr. Jerše, dr. Virant, in o važnosti naraščaja brat Pirc. Tečaj se je zaključil na dan starega leta točno ob 12. uri popoldne. Po iskrenih besedah predsednika zveze Orlov, brata dr. Pogačnika, so se razšli načelniki in vadijtelji orlovske organizacije po širni slovenski zemlji. Popoldne so udeleženci tečaja spremili v kroju pok. dr. Žitnika k večnemu počitku.

Telovadci mariborskega okrožja Orlov, pozor! Od božiča do novega leta se je vršil v Ljubljani telovadni tečaj zveze Orlov, ki je bil obvezen za vse odseke. Vsi odseki so bili na tečaj pravočasno opozorjeni in tudi zadnja „Mladost“ je prinesla tozadevno pravočasno objavo. Izmed odsekov Maribor, Hoče, Slivnica, Ptuj, Ormož, Središče in Ljutomer se je udeležil tečaja samo mariborski odsek po dveh vadijteljih. Ker so vaje precej težke in je treba misliti na večje nastope v letu 1914, prosimo bratske odseke v Hočah, Slivnici, Ptuj, Ormož, Središču in Ljutomeru, da se pravočasno obrnejo na vadijteljski zbor mariborskega Orla, da pošlje isti enega vadijtelja vadijteljske proste vaje in vaje s palicami in kjer potreba, tudi nove vaje za naraščaj. Odseki naj povrnejo vadijteljem vozne stroške. Ostali odseki pa se naj obrnejo na vadijteljski zbor celjskega okrožja Orlov v Celju. Povdarjamo, da se članske vaje, ki bodo tuintam povzročale nemale sitnosti, ker se morajo vaditi eksaktno (natančno) in navažiti na godbo, ne bodo tako hitro navadile. Vsled tega je nujno potrebno, da imenovani odseki, katerim bomo poleg tega oglasa poslali še okrožnice, poskrbijo, da bo vsak odsek do konca aprila ali vsaj do srede meseca maja izvajal letošnje članske vaje in vaje s palicami brez napak. Na zdar! — Načelstvo mariborskega okrožja Orlov.

Dekliški vrtec.

Narodna noša. Torej vendar enkrat narodna noša! Ja, me ženske smo že take sebičnice, hočemo, da se zmiraj o nas govori in piše. Popolnoma prav dam dopisovalki Mariji Antoniji, da začnimo najprej z rutami, ter odložimo te neokusne rumene. Nič ne bode človeka tako v oči, kot če vidi svež, mlad obraz, zavil v rumeno ruto, ki je še vrh tega „namalana“ z najraznobarvnejšimi cveticami. Za črnolase je v najhujšem slučaju že še, ampak blondinke in oporel obraz, pa — rumena ruta. Kako vse drugače učinkujejo druge barve, najprej seveda bela, a vsake se prej oklenite kot rumene, ki še praktična ni; saj moramo tako paziti, da pri pranju barve ne žmeni ali je solnce ne vzame. Jaz si že ne kupim nobene več! — Sedaj pa še vedno ne znamo, kake vrste in barve bodi naša narodna noša. Poslušajte, kaj vam danes povem: Ker vedno in vedno mislim na kraj, se mi je celo ponoči o njem sanjalo. Videla sem v sanjah krasno oblečeno Slovenko in jo hočem tudi vam popisati, posebno za sestrice Podravčanke. Imela je modro krilo, iste barve kot modriž (nekateri pravijo plavica, kar pa ni lepo), bilo je volneno in zgoraj v kozice vrezano, segajoče blizu gležnjev, modre iz istega blaga in

h krilu prišit, a zgoraj okroglo ali 4oglato izrezan. Rokavce je imela iz finega, mekega belega platna, in sicer široke, nabrane rokave, pri pesteh aela vezena manšeta, z dvema gumboma za zapeti. Ovratnik lepo zapet in tudi navezen; vezenina lahko okrog vratu zložena. Okrog vratu je imela črna zametast trak s križcem, a jaz imam srebrno verižico s križcem. Predpasnik bil je svilen, o kako je bil lep! Bil je temno-vijoličast, pa barve je spreminjal, pa v kozice (cvikli) vrezan in zgoraj nič nabran, in trakove je imel iste barve. Okrog vratu je imela lepo rdečo svilen ruto, posejano z raznobarvnimi rožicami. Pa kako lepo je imela zavezano! Ruta ni segala popolnoma do vratu zadaj, ampak bila je pripeta za modere, čez rame so visele franže in 2 konca rute 4ta se stikala spredaj ob pasu, kjer je bila pritrjena nad predpasnikom za krilo ali modere. Nogavice je imela rdeče, a jaz hočem bele, ker ne ljubim kričečih barv. Čevljički so bili nizki s 5 cm visokimi petami; tudi jaz hočem take. Kaj je imela za pokrivalo, pa vam ne morem popisati, ker mi je prikazen prehitro izginila. Torej še sama ne vem, ali naj denem pečo na glavo, ali avbo. Ko se bom odločila, vam povem. To se bo prijeto sivalo in kar veselim se, da bom začela odsejtel dekletom šivati narodne obleke in ne te našemljene polmestne, polmečke obleke, kamor moram večsah na željo deklet našiti najraznovrstnejših trakov, čipk, gumbov, da mislim večkrat, da imam mavrico pred seboj. Od kod to izhaja? — V narodu samem še živi fantazija živih barv, kakoršne so bile prej narodne noše. Kričeče barve pa nikakor niso umestne in prikladne za meščansko obleko. A da bi ljudstvo kot tako to razločevalo, bi bilo seveda malo preveč zahtevano. Torej nazaj k noši naših mamje! Pri meni so si že vsa dekleta pevškega zbora naročila narodno nošo, ker je g. pevovodja odločno zahteval, da nastopijo v noši. Oh, ko bi bili vsi gg. pevovodje tako odločni! Meni se kar sline cede po lepi narodni noši, ali vam ne? Torej pa tekmuje z našo Margečko iz Prlekije.

Iz mojega dnevnika. Cestokrat zvečer, ko se mi ne ljubi iti spat, vzamem najraje svoj dnevnik in prebiram, premišljujem in se zatapljam v spomine in dogodke prešlih dni. Toda na misel mi ni prišlo, da bi vzela kak spomin iz njega in ga dala v svet, dokler nas ni spomnila naša Pepca, ki čestokrat iztakne kako novo stvar. Evo vam, tudi dragi čitatelji „Našega Doma“ nekoliko podafkov iz mojega dnevnika. Meseca januarja 1914: Šest dni, ljubi dnevnik, se nisva videla, zato pa so tudi prazne strani teh dni. Bila sem na obisku pri znanih nekoliko ur od našega kraja. Prvi dan je bilo še precej dobro, toda naslednji dnevi so se mi zdeli grozno dolgočasni. Kakor cela večnost so bili ti dnevi, čeravno sem imela vsega, kar sem si želela. Samo eno sem pogrešala. Tebe, dragi „Naš Dom“, ni bilo. Vedela sem sicer, da se vrnem kmalu domov, da skoraj zagledam rodno zemljo in hišo, saj nisem priklenjena na ta tuji kraj, vendar sem bila otožna in hrepenela sem po ljubem, znanim domačem trgu in po tebi, draga, prijazna hišiča. — In danes, glej, sem zopet pod tvojim ljubeznivim okriljem. Kako mi je v tebi mirno srce, kako vesela duša. Mislim si, kako bi bilo z mano, ko bi te morala, dragi „Naš Dom“, ostaviti za en mesec, za leto, morda še za dalje časa? Ne, jaz bi ne mogla drugje živeti. Kako pa mora biti nekaterim pri sreči, ki te zapuščajo in drviijo v svet, od koder se dolgo, dolgo ne vrnejo, nekateri te popolnoma pozabijo, drugi se te celo sramujejo? Kako sree morajo vendar taki imeti? — Meseca februarja 1914: Moji znanki, trgovčeva Mira in Slavka sta me naprosili, da pridem popoldne in jima pomagam pri nujnem ročnem delu. Delale smo pridno, po končanem delu pa je bilo na dnevnem redu najprvo petje. Slavka je sedla h glasovirju, medve z Miro pa sva peli. Danes sva se naučili prvo melodijo pesmi: „Rasti, rasti rožmarin...“, ko sva se naveličali petja, potem pa k pripovedovanju. (Me imava hamreč navado, ali bolje rečeno, nalogo, da vsak dan druga nekaj pripoveduje, bodisi kako povest ali kak dogodek iz svojega življenja.) Danes je bila vrsta na meni. Pripovedovala sem jima o svoji hudomušnosti, ki sem jo bila naredila svoj čas v šoli. Učitelj nam je razlagal fiziko. Vse je bilo mirno in vse smo napeto poslušale razlagalca. Toda, kot da bi mi jo sam ta „črni“ prinesel, zagledam na klopi pred seboj šivanko. Primem jo z roko in zabodem jo neusmiljeno svoji, spredaj sedeči součenki v hrbet. Kot bi jo pičil gad, je z glasnim kričkom skočila s sedeža. Učitelj je takoj vedel, da je bilo zopet to moje delo in me vprašal, kaj sem ji stori-la tako strašnega. Jaz sem seveda takoj priznala ta svoj „zločin“. Za kazeno me je postavil v „kot“, v zapisnik pa je napravil „piko“. Zvonec je zazvonil, z glasnim ropotom so se začele učence pripravljati na odhod. Ostala sva naposled sama z učiteljem, ki mi je rekel, da bi me najraje zaprl čez poldan v kako luknjo — „toda za danes ti odpustim. Ne vem, kaj naj začnem s teboj, razposajenosti, ki jih zadnji čas uganjaš ti, niti ne počenja noben fant. Glej, da se poboljša.“ Izpustil me je, jaz pa sem odšla z obljubo — seveda sama pri sebi — da se ne poboljšam in da za drugi dan iznajdem spet kako novo salo. Vedela sem, oziroma vsi učenci in učence smo vedeli, da naš dobri učitelj ni tako strog, da bi kaznoval vsako razposajenost. Bil je sam velik humorist in prijatelj šal, zato ni bilo dneva, da ne bi povedal on kaj „okroglega“ ali pa storil kateri učence kaj hudomušnega. Ljubili smo ga vsi, ljubili on nas, zato se ga gotovo vsak njegov učence rad spominja, kakor se ga spominjam jaz, ki kaj rada pripovedujem kak dogodek iz ljubih

in nezabnih šolskih let. — Prihodnjč kaj več iz dnevnika vaše Mare.

Društveni glasnik.

Sv. Peter na Medv. selu. Polletno poročilo o delovanju Dekliške Zveze. Na poučnem sestanku dne 15. avgusta se je obravnavalo o narodni noši. Dne 12. oktobra je obhajala Zveza 5letnico svojega obstanka. V pridigi ob 10. uri so vlč. n. Gomilšek vneli mladenke k posnemanju sv. Terezije v delu za časno in večno domovino. Po sv. maši se je vršilo slavnostno zborovanje ob veliki udeležbi domačih mladenk, pa tudi zastopnic dekliskih zvez iz celega okraja. Po zdrave je poslalo več dekliskih zvez. V začetku zapoj dekleta velegrajsko himno. Voditeljica Drogenik M. in tajnica Vehovar Ana nastopita v narodni noši in v dvogovoru poročata o petletnem delovanju naše Dekliške Zveze. Slavnostna govornica, gđc. Erna Razlag, burno pozdravljena, sporoči najprej pozdrave in častitke ptujskih mladenk, nato pa razloži globokosežen pomen Dekliške Zveze ter svari zborovalke pred liberalnimi organizacijami. Ko odpojo dekleta: „Slovenka sem“, deklamuje Mešiček N. s. Elizabete: „Naš vzor“, Verk Ema pa: „Slovenska dežela“. Vogrinec Uršika iz Žetal prinaša pozdrave tamošnjih mladenk in sporoča, da se kmalu tudi v Žetalah ustanovi dekliska zveza. Šmarska mladenka Mar. Novak pa ocenjuje vrednost politične izobrazbe za žensstvo. Zadoni pesem: „Lepa naša domovina“. Vlč. g. župnik Gomilšek podaja nato še mnogo navodil za bodoče delo. Zadnja, pa jako važna točka, je bila posvetovanje zastopnic dekliskih zvez. Sklenilo se je, da morajo zveze v prihodnje redno prirediti shode in vplačevati udniio; nadalje govornice izmenjavati, gojiti smisel za narodno nošo in vneto podpirati Slovensko Stražo. K sklepu se je zapela „Marijina pesem“. — Dne 10. novembra je bilo zopet zborovanje. Po pozdravu predsednice opominja č. g. duhovni voditelj članice k edinosti in skupnosti v delu za Dekliško Zvezo, priporoča dobre časopise, zlasti „Bogoljuba“, „Glasnika“ in „Naš Dom“ ter povdarja pomen domačih knjižnic. Hajnšek M. deklamuje: „Naš čolnič se ziblje v pristan“. Verk Ema govori o pogumu in navdušenosti, Mešiček Neža nas v lepi deklamaciji svari pred tujino in govori o nečimernosti v obleki, Drogenik N. Prednaša: „Pogled v nedolžno oko“. Vlč. n. duhovni voditelj zaključil shod s pozivom na krepko delo tudi v prihodnje. Pod varstvom božjega Srca in Breznadežne, katerima smo posvetile našo organizacijo ob nje petletnici, upamo doseči pa v bodoče še lepše uspele.

Studence pri Polčcanah. Dne 25. prosinca je naša D. Z. s pomočjo bralnega društva vpriporila igro: „Skrivnostna zaroka“ v splošno zadovoljnost. Po končani igri je deklamirala Katarina Pirtovšek „Pozdravljen sveti križ“ in Amalija Turin „Moj mili dom in sv. Evharistija.“ K sklepu zapoje igralke dve pesmi „Slovensko dekle“ in „Hej Slovenci.“

Zreče. Dne 26. decembra je imela D. Z. občni zbor za leto 1913. Po kratkem poročilu o živahnem delovanju v minulem letu se je izrekla zahvala vrlim odbornicam, kot nelo malo priznanje za njih požrtvovalnost. K sponoru so se pridružili: govornik, deklamacija in šaljivi dvogovor. Nastopile so: Lamut Barb., Orož Han., Orož Tonč., Golčar. Občni zbor je zaključil naš novi pevski zbor z mično pesmico „Ujeti pič.“ Naslednjo nedeljo, dne 28. decembra, je imela M. Z. svoj občni zbor z enakim spredom. M. in D. Z. se pa sedaj živahno pripravljata za večjo javno prireditve.

Sv. Lovrena nad Mariborom. Na Štefanovo je imela lovrenška D. Z. podučeni shod. G. voditelj opiše misli, ki bi naj navdajale pošteno dekle sedaj, ko se je na Sp. Stajerju začela tako lepo mladinsko gibanje. Viktorija Žagar deklamira: „Slovenska sem!“ Zora Oder in tajnica Marija Hrastnik nam v dvogovoru dokazeta, da zasleduje D. Z. res vzvišene cilje. Blag. Marija Zink govori o delokrogu slovenske mladenke in o značajnosti. (Govor priobčimo.) Naša bogato založena knjižnica je začela delovati takoj po novem letu. — Dne 22. svečana se je vršil podučeni shod tukajšnje D. Z. Preč. gospod župnik govori o namenu D. Z.: „Oskrbovanje dvojnega vrteca: duše in telesa.“ Waner Rozina pozdravi v prisrčni deklamaciji zbrane članice, Elizabeta Huber govori: Nekaj spominov iz mojega bivanja v Bosni. Opisala nam je Bosno, njene prebivalce in njih običaje. Po tem zelo zanimivem govoru nas je še Marija Hrastnik z dvema šaljivima deklamacijama spravila v najboljšo razpoloženje, da smo se prav zadovoljne vrnile iz te nedolžne in koristne predpustne zabave.

Smartin v Rožni dolini. Živahno delovala je leta 1913 dekliska Marijina družba, ki obsega sedaj že čez 130 udov. Poleg večkratnih slovenskih nastopov v cerkvi in pri procesijah sme še imele vsak mesec po eno zborovanje v društveni sobi. Razven mnogih podukov, opominov in koristnih navodil našega duhovnega voditelja smo se tudi dekleta same vadile v javnih nastopih. Navduševalne govorce so imele: Videmšek Alojzija o sovražni-kih dekliskih srečeh; Pečnik Marija in Potočnik Marija; nekaj naukov slovenskim mladenkam; Pečnik Julka o pravem napredku slovenskega dekleta; Stravs Ludovika: Bodimo požrtvovalne; Mešič Neža: Šopek dekliskih čednosti; Ugrajšek Nežka: Naš zglej naj tudi druge vabi in drži. Deklamovale so: Brežnik J.: Slovenski svet — Marijin dom; Kok Tončka: Ker Marijo ljubim...; Kovač Ana: Moja mati; Videmšek Mica: Družbena pesem; Cigelšek Mica: Vera, upanje, ljubezen; Vravor Viljemina: Slovenski rod, tvoj dan je vstal; Dimec Mica: Dekliška budnica, in še nekatere izmed imenovanih, ki so nastopale po večkrat.

Kozje. Dne 28. decembra pretečenega leta je bil drug dekliski mesečni sestane, na katerem so govornice: Vahčič Marija, Amon Roza, Maček Jozeta, Zlender Nežka, Rajgl Mailda in Maček Marija. V odbor D. Z., ki se je ta dan ustanovila, so bile izvoljene: Rajgl Matilda, predsednica; Maček Marija, podpredsednica; Zlender Nežka, tajnica; Vahčič Marija, blagajničarka; Brglez Antonija, knjižničarka. Na novega leta dan se je ustanovila M. Z., h kateri je pristopilo takoj nad 30 vrlih fantov. Odbor tvorijo: Pustivšek Mihael, predsednik; Valenčak J., tajnik; Maček Anton, blagajnik; Rajgl Franc, knjižničar. Kozjanska mladenka se je vzbudila in koraka za drugimi.

Marenberg. Četrletno poročilo o delovanju M. Z. Prvi mesečni sestane je bil dne 14. septembra pri Sv. Janezu, kjer se bodo sestanki redno vršili. Drugi sestane je bil dne 26. oktobra. Govorili so: č. g. kaplan o „nesrečnem izseljevanju.“ Sklenili smo si nabaviti oder za božično igro: „Pastirci na betlehemskih poljanah.“ Tretji sestane smo imeli na sveti večer dne 24. dec. Pozdrav predsednika, petje, igra „Pastirci na betlehemskih poljanah.“ Deklamirala je Dorica Duhovnik pesem „Mutec osojski.“ Predsednik iz Ribnice, Franc Miklavc, nam je govoril bodrilne besede o vzajemnosti. S petjem se je zborovanje zaključilo.